

GOEDE VRIJDAG

Stille Week 2019

Op weg naar Pasen: de woestijn zal bloeien

Vieringen van de Protestantse Gemeente te Heiloo
in de Witte Kerk

Witte Donderdag 18 april
Goede Vrijdag 19 april
Stille Zaterdag 20 april

GOEDE VRIJDAG 19 april 2019

Voorganger: Ds. Edward Kooiman

Organist: Jan Visser

Lector: Marianne Deinum

De dienst op Goede Vrijdag is sober van karakter. De kleur in de dienst is rood, de kleur van passie, liefde en lijden. Op deze avond gedenken wij het lijden en sterven van onze Heer Jezus Christus. We luisteren naar het lijdensevangelie en we staan stil bij het lijden in de wereld om ons heen. Het bloed van zo velen schreeuwt van de aardbodem naar de hemel... Naast die klacht van mensen horen wij het beklag van God in Jezus over alle onrecht in de wereld. Vanwege bezwaren van de zijde van de Joodse gemeenschap is het traditionele 'Beklag van God' (ontleend aan Micha 6:3/4) bewerkt en als Goddelijke klacht gebaseerd op het onderricht van Jezus in zijn Berg(veld)rede (Mattheus 5-7 / Lucas 6) In feite betekent het dat God in Jezus ons vraagt: Waar zijn jullie en welke rol spelen jullie bij al het lijden en onrecht op deze aarde? Het slot van de dienst is bijzonder: de gemeente verlaat in stilte de kerk. Maar het verhaal gaat verder.... Het wordt Pasen!

Intochtslied (Staande) Lied 556 vers 1

Alles wat over ons geschreven is
gaat Gij volbrengen deze laatste dagen,
alle geboden worden thans voldragen
alle beproeving van de wildernis.

Drempelgebed

- V. Eeuwige God, tot U roepen wij, dag aan dag.
G. OP U, HEILIGE GOD, IS ONS VERTROUWEN.
V. Wees ons nabij, wees onze sterkte, iedere dag.
G. WEES ONZE HULP IN TIJDEN VAN NOOD
V. (Ps. 22) Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?
Ik schreeuw het uit, maar u blijft ver weg.
Mijn God, roep ik overdag en U antwoordt niet,
Ik roep 's nachts en ik vindt geen rust.
G. OP U, HEILIGE GOD, IS ONS VERTROUWEN.
V. Tot U roepen wij, dag aan dag.
G. WEES ONZE HULP IN TIJDEN VAN NOOD
V. Wees ons nabij, wees onze sterkte, iedere dag.
G. AMEN

Inleiding

Zingen Psalm 25a

Mijn ogen zijn gevestigd
op God, of Hij mij redt.
Mijn hart, hoezeer onrustig,
heb ik op Hem gezet.
Kan ik de nacht verduren,
waarin Gij verre zijt?
Gij zult mijn voeten sturen
in 't duister van de tijd.

Maar wees mij dan genadig
en richt mijn leven op,
dat ik opnieuw gestadig
kan gaan in 's levens loop.
Mijn hart, hoezeer onrustig,
heb ik op U gezet,
Mijn ogen zijn gevestigd
op U, tot Gij mij redt.

Lezing van het lijdensverhaal volgens Lucas, afgewisseld met teksten, gebeden, stiltes of liederen.

Zingen: Liedboek der Kerken: Gezang 177: 1

Leer mij, o Heer, uw lijden recht betrachten,
in deze zee verzinken mijn gedachten:
o liefde die, om zondaars te bevrijden
zo zwaar moest lijden

Lezen: Lucas 22: 39 - 46: Gethsémane

Zingen: Liedboek der Kerken: Gezang 180: 1 en 3

Gethsémane, die nacht moest eenmaal komen.
De Heiland heeft bewust die weg genomen
Hij laat zijn doel niet los, wijkt niet terzijde, aanvaardt het lijden

Wie heeft gewaakt van die het naaste stonden?
Hij heeft hen driemaal slapende gevonden.
Hij ging terug en heeft alleen geleden, eenzaam gebeden.

Lezen: Lucas 22: 47 - 53: Gevangenneming

De nacht valt voor hen die onschuldig gevangen zijn genomen. Slacht- offer van haat of verraad. Wij gedenken allen die worden vervolgd vanwege hun liefde voor God of vanwege de stem van hun geweten.

Zingen Liedboek der Kerken: Gezang 180: 7

Hier zijn wij, Heer, een afgeweken schare,
wij, die zo zorgeloos, zo ontrouw waren.
Verander ons en reinig onze harten, o man van smarten

Lezen: Lucas 22: 54 - 62: Verloochening

The Young Matthew Passion: Have Mercy, Lord...

Vert.: Ontferm U over mij, Heer; Zie hoe ik bitter ween om U.

De nacht valt... Omdat we gezwegen hebben waar we hadden moeten spreken en hebben gesproken waar we hadden moeten zwijgen.

We gedenken allen die verlaten zijn of zich verlaten voelen.

Korte stilte

Lezen: Lucas 22: 63 - 71: Voorgeleid

Zingen: Lied 944: 1 en 2

1. O Heer, verberg U niet voor mij, wanneer ik mij verberg voor U.
Gij weet het, ik ben bang voor U, ontwijk U en verlang naar U.
O ga niet aan mijn hart voorbij.

2. En wees niet toornig over mij, wanneer ik U geen liefde bied.
Ik noem U, maar ik ken U niet, ik buig mij, maar ik ben het niet
en mijn gebed is tegen mij.

Lezen: Lucas 23: 1 - 7: Voor Pilatus

De nacht valt... voor wie monddood zijn gemaakt en wachten op de morgen van de vrijheid.
Wij gedenken allen die worden beproefd, omdat zij zich inzetten voor een menswaardig
leven, een menswaardige wereld. Wij denken aan allen die terecht staan en allen die recht
moeten spreken.

Zingen: Liedboek der Kerken: Gezang 180: 6

In angst en tranen werd zijn strijd gestreden.
Toen kon Hij toebereid naar voren treden.
De duisternis kon, wat zij mocht verzinnen, Hem niet verwinnen.

Lezen: Lucas 23: 8 - 12 Voor Herodes

Zingen: Lied 558: 1 en 6

1. Jezus, om uw lijden groot, om uw leven en uw dood
die volbrengen 't recht van God, Kyrie eleison

6. Om het zwijgen, het geduld, waarmee Gij de wet vervult,
als men vruchteloos zoekt naar schuld, Kyrie eleison.

Lezen: Lucas 23: 13 - 25: Uitgeleverd

Orgelspel

Lezen: Lucas 23: 26 - 43: Gekruisigd

De nacht valt... voor wie bespot worden en worden uitgescholden.

Zingen: Lied 576

Wees Gij om mij bewogen, en troost mijn angstig hart.
Voer mij uw beeld voor ogen, gekruisigde, uw smart.
Wees in mijn laatste lijden, mijn doodsangst, mij nabij,
o God, sta mij terzijde, die lijdt en sterft voor mij.

Korte gedachte bij de teksten

Lezen: Lucas 23: 44 - 47: Vader, in uw handen...

Het doven van de paaskaars. Stilte

Zingen: Lied 590: 1 en 2

1. Nu valt de nacht. Het is volbracht:
de Heer heeft heel zijn leven
voor het menselijk geslacht, in Gods hand gegeven.

2. De wereld gaf, Hem slechts een graf,
zijn wonen was Hem zwerven:
al zijn onschuld werd Hem straf, en zijn leven sterven

Lezen: Lucas 23: 48 - 49: De omstanders...

De nacht valt... voor wie rouwen en huilen om wie lijden of gestorven zijn. Wij gedenken rouwende moeders en vaders om hun gestorven kinderen. We gedenken rouwende kinderen om hun ouders. We gedenken hen die rouwen om een geliefde.

Zingen: Lied 578: 1 en 2

1. O kostbaar kruis, o wonder Gods,
waaraan de prins der glorie stierf;
ik wil om U zijn zonder trots, ik acht verlies wat ik verwierf.

2. Bewaar mij dat ik roemen zou,
dan in mijns Heren Christi dood.
Al wat ik anders noemen zou, is niets bij dit mysterie groot.

Lezen Lucas 23: 50 - 53: De graflegging

Zingen: Lied 756: 2 en 6

2. Waar blijft het overlang, beloofde land van God,
waar liefd' en lofgezing, verdrijven leed en dood ?

6. Wij bidden, Heer, sta op, en kom in heerlijkheid !
Op U staat onze hoop, die onze Herder zijt !

HET BEKLAG VAN GOD IN JEZUS

1e: Ik heb jullie geleerd: *Gelukzalig de armen van geest, want van hen is het rijk der hemelen.*

2e: Maar jullie leefden uit de hoogmoed van hebben en houden, van kennis is macht. Zo maakten jullie mensen tot slaven en veroorzaakten oneindig menselijk leed.

1e: Ik heb jullie geleerd: *Gelukzalig zij die hongeren en dorsten naar gerechtigheid: zij zullen verzadigd worden.*

2e: Maar jullie buiten Gods schepping uit: grond, water, lucht, dieren en mensen. Jullie verzadigen je aan welvaart en de aarde wordt een wildernis, een dodenakker. En op de wereld sterven duizenden mensen onverzadigd en kinderhanden blijven ongevuld. Waarom laat gij dit toe?

Zingen: Lied 547: 1b

KYRIE ELEISON, WEES MET ONS BEGAAN
DOE ONS WEER VERRIJZEN UIT DE DOOD VANDAAN.

1e: Ik heb jullie geleerd: *Gelukzalig de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden.* 2e: Maar jullie verkozen hard te zijn. Jullie hielden pogroms tegen Joden en kruistochten tegen moslims. Jullie sloten vluchtelingen op in kampen, onbarmhartig.

1e: Ik heb jullie geleerd: *Gelukzalig die zuiver van hart zijn, zij zullen God zien.*

2e: Maar afgoden vinden overal gehoor, en compromissen met volkerenmoordenaars worden her en der gesloten. Waarom laat gij dit toe?

Zingen: Lied 547: 1b

KYRIE ELEISON, WEES MET ONS BEGAAN
DOE ONS WEER VERRIJZEN UIT DE DOOD VANDAAN.

1e: Ik heb jullie geleerd: *Gelukzalig de vredestichters, zij zullen kinderen van God genoemd worden.*

2e: Maar met dodelijke wapens, en soms met de hand op de bijbel staan mensen elkaar naar het leven en bedreigen de dierbare schepping.

1e: Ik heb jullie geleerd: *Gelukzalig wie vervolgd wordt om de gerechtigheid, van hen is het Koninkrijk der hemelen.*

2e: Maar tallozen worden getergd en geteisterd door terreur en tirannie. Jullie willen je leven niet verliezen om mijnentwil, en nemen het op de koop toe dat mensen uitgesloten worden om hun geloof, hun aard of hun huidskleur. Waarom laat gij dit toe?

V. Vanuit onze nood om de daden die we nalieten, om onze schaamte voor de woorden zonder daden, roepen we het uit:

Zingen: Lied 547: 1b

KYRIE ELEISON, WEES MET ONS BEGAAN
DOE ONS WEER VERRIJZEN UIT DE DOOD VANDAAN.

Voorbeden voor hen, die nu lijden op aarde...

Zingen: Lied 547: 1b

KYRIE ELEISON, WEES MET ONS BEGAAN
DOE ONS WEER VERRIJZEN UIT DE DOOD VANDAAN.

Zingen (Staande): Lied 942: 1 en 3

1. Ik sta voor U in leegte en gemis,
vreemd is uw naam, onvindbaar zijn uw wegen.
Zijt Gij mijn God, sinds mensenheugenis,
dood is mijn lot, hebt Gij geen and're zegen?
Zijt Gij de God bij wie mijn toekomst is?
Heer, ik geloof, waarom staat Gij mij tegen?

3. Spreek Gij het woord dat mij vertroosting geeft
dat mij bevrijdt en opneemt in uw vrede.
Open die wereld die geen einde heeft,
wil alle liefde aan uw mens besteden.
Wees Gij vandaag mijn brood zowaar Gij leeft.
Gij zijt toch zelf de ziel van mijn gebeden.

Wegzending

- V. Gaat nu allen heen in vrede. Niet als mensen zonder hoop.
Maar als mensen die diep van binnen weten dat God in Christus de macht van de
duisternis en de dood heeft overwonnen.
Hem zij de eer in eeuwigheid.
- G. AMEN

In stilte verlaten wij de kerk.